ANUL al LXXXVII-lea n-l 52 NUMARUL 2 Lei Brasov, Miercuri 21 Maiu 1924

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Baritiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grăi prin gura streinului.

SPRE STANGA

Neîndoios, viaţa publică din statele europene se îndreaptă către pace şi, în politica lor internă, către stânga. Democraţia îşi recâştigă posturile ei de veghe şi onoare. Civilizaţia omenirei imprimă acest caracter vieţei politice — cu oricâte trecătoare reacţiuni spre dreapta s'ar fi întâmplat.

Dacă svârcolirile germane au turburat azi atmosfera cu anachronicul strigăt spre dictatură şi imperialism, alegerile din Franţa au împins forţele democraţiei şi ale republicanismului către ţelurile pe cari le urmăreşte încă cu mult din înainte de războiu.

Efectele acestor alegeri au trecut graniţele Franţei. Până în Polonia s'au repercutat, unde criza de guvern s'a declarat, neputându-se menţine regimul conservator. Din Anglia şi Franţa pornesc impulsiunile cari trezesc democraţiile europene.

Statele cu regimuri nefireşti, cum sunt Jugoslavia, România şi Polonia, se vor resimţi de această mişcare puternică spre stânga.

In Jugoslavia regimul Pasici este pus în minoritate în Parlament şi încearcă să se menţină prin aceleaşi mijloace ca şi regimul din România. Prin *guverne de clică* — cum spune celebrul publicist Scotus Viator — nu se rezolvă problemele interne din aceste state.

Fără să fim optimişti, putem afirma că regimurile acestea reacţionare, care duc o viaţă mizerabilă — dacă judecăm consecinţele ce vor fi pentru ele ca şi pentru ţară — sânt pe sfârşite.

Popoarele vor pacea şi guverne democratice, în înţelesul ca să nu stânjenească drepturile masselor.

Cine se opune curentului de stânga, care cucereşte lumea întreagă, va fi învins. Partidele politice de la noi, cari au tradiţia respectului drepturilor poporului, sânt acelea cari vor conduce destinele acestui neam.

Partidul naţional fiind la noi pionerul acestei mari mişcări democratice, are dreptul să pretindă conducerea ţărei, în viaţa căreia vrea să-i imprime principiile de libertate, legalitate şi armonie socială cari constitue postulatele ce fac tăria programului lui, urmat cu credinţă în lupte grele şi de lungă durată.

In mâna cui este salvarea ţărei?

— Constatările marelui publicist englez, cu prilejul analizei situaţiei Micei Inţelegeri. —

Nu odată am spus-o: în mâna naţiunei întregi. Un efort comun şi ţara va avea regimul de libertate şi progres pe care-l cer vremurile de azi.

Dar aceasta ni-o spun mai concludent oamenii de stat streini, acei bărbaţi politici cari se interesează, deopotrivă, de mersul ţărilor lor pe calea civilizaţiei, a democraţiei, ca şi de mersul altor state pe acelaşi cale.

România are prieteni sinceri între aceşti bărbaţi de stat. Nenumărate dovezi ni-a dat, între aceşti bărbaţi politici, cunoscutul publicist universal H. W. Steed (Scotus Viator). Acum, în revista *Review of Reviews*, — cunoscută în lumea întreagă cu o revistă de greutate — ocupându-se de Mica înţelegere, Scotus Viator găseşte prilejul să pună în lumină obiectivă starea internă a statelor ce-o compun. Credem interesant să reproducem partea aceasta, fiindcă ea reprezintă într'adevăr observaţiunile juste ale unuia dintre cei mai pricepuţi bărbaţi politici şi om de ştiinţă.

Scotus Viator crede că Mica Antanta „în politica europeană nestabilă, reprezintă ceva solid" şi că „ea face o politică de consolidare şi pace, de-alungul Dunării şi în Balcani".

Asupra orientării politice a Micei Antante, Scotus Viator constată că bărbaţii de stat ai celor 3 state încearcă *„să evite dilema de a trebui să aleagă între Franţa şi Anglia"*. „Dar în măsura în care Londra se retrege într'o atitudine rezervată sau neutrală faţă de problemele continentale, *Statele succesorale trebue să se ataşeze în mod automatic mai mult de Franţa*, ea fiind Marea Putere care este mai interesată în menţinerea aranjamentului, care formează fundamentul existenţei Statelor succesorale".

Şi din această constatare se poate vedea obiectivitatea acestui mare scriitor englez. Deci nu trebue să luăm în nume de rău, ci dimpotrivă, criticile juste şi constatările lui când se ocupă de ţările Micei Antante (deşi nu vor conveni de loc partidelor de clică veche dela noi).

***

In examinarea situaţiei statelor Micei Inţelegeri, Scotus Viator spune:

„Cehoslovacia e cel mai stabil dintre nouile State". Deşi are de învins multe probleme grele are şi multe avantagii. „In Masaryk şi Beneş posedă *doi dintre cei mai constructivi bărbaţi de Stat din Europa*, cari continuă o practică cu teoria până la un grad neobicinuit". Dar nu mai puţin decisivă a fost munca genială pe teren financiar a d-lui Rasin. Cehoslovacia a ştiut să înlature *„vechile bande" care blochează desvoltarea mai multor State învecinate*. O problemă dificilă de rezolvat s'a pus acestui stat prin diferenţa psihologică între cehi şi slovaci, dar, vorbind în linii mari, din an în an Cehoslovacia s'a apropiat în măsură crescândă de condiţiile normale".

***

„In Jugoslavia, problema contopirei a fost dela început cu mult mai dificilă". Numeroasele diferinţe etnice, religioase şi de tradiţie au complicat mult această problemă. „Ca prim rezultat războiul a produs un haos şi a complicat şi mai mult sistemul de partide din acest conglomerat; şi *din nefericire, din acest haos s'a ridicat pentru moment şi mai tare ca ori când, o clică mică de politicieni reacţionari, condusă de d-l Pasici, un om de stat bătrân cu temperament şi perspectivă curat balcanică"*.

Dupăce schiţează lupta între şcoala centralistă şi cea descentralistă, Scotus Viator face un aspru rechizitoriu politicianilor reacţionari.

„Regimul Pasici, arbitrar, oportunist şi guvernând dela mână la gură, a dus o existenţă fără glorie, mulţumită desunirei şi tacticelor neistete a oponenţilor săi. Totuşi o *adevărată îmbunătăţire nu este posibilă* **până când acest regim nu va fi înlăturat** *şi bărbaţi de un „statesmanship" constructiv şi de înaltă valoare morală nu vor conduce afacerile"*.

***

„In România este o similară situaţie regretabilă, care poate fi explicată în câtva de două fapte". Primul fapt: progresul rapid realizat de România în cele două decade înainte de războiu şi al doilea, efortul gigantic şi *suferinţele produse de războiu, suferinţe care întrec materialmente pe ale Belgiei şi fizicesc pe ale tuturor afară de sârbi"*.

După o descriere a situaţiei economice şi financiare, Scotus Viator trece la politica internă *„haotică"* şi constată că *în cei doi ani din urmă guvernul d-lui Brătianu a întrecut toate recordele antecedente de şicănărie administrativă şi ilegalităţi electorale"*.

Concepţiile acestui partid de un centralism exagerat, chiar şi constituţia au votat-o cu *„un parlament ales prin măsuri scârboase şi ilegale"*.

Aceste fapte au dus la abţinerea „întregului partid naţional dela încoronare" şi la nerecunoaşterea de legale a actelor prezentului parlament din partea acelui partid — *„care în timp de două generaţii a fost sufletul rezistenţei române faţă de dominaţia maghiară"*.

***

„Cu un cuvânt în Jugoslavia, ca şi în România clicele vechi dau ultima lor luptă desperată pentru a-şi menţine puterea.

In ambele ţări *îndreptarea* se află *în mâinile naţiunilor*, în urma sufragiului universal, posesia pământului, extinderea educaţiei şi a altor reforme democratice, pe care războiul şi revoluţia le-au adus cu sine. Dar folosirea acestor arme nu poate fi învăţată într'o zi.

Unirea a venit prea pe neaşteptate şi mulţimea problemelor urgente a produs o inimiciţie temporală.

In ambele ţări zilele vechiului regim se întrevăd a fi scurte; şi în ambele ţări **soartea Dinastiei** *poate depinde dela refuzul său de-a se identifica cu reacţiunea"*.

Acelaş Scotus Viator a fost prorocitorul prefacerilor din fostul imperiu austro-ungar, şi nu odată a dat sfaturile sale că trebue să înceteze stările excepţionale cari duc sigur la dezastre.

Judecând stările politice dela noi, el vede clar şi spune făţiş ceeace crede. Fie ca sfaturile lui să le urmăm cu toţii, ca ţara să fie ferită de tulburările ce însoţesc tot deauna câştigarea drepturilor unui popor oprimat de-o clică politică obtuză şi oarbă.

Ordinea socială în România

— Ce aşteaptă [să vadă democraţia Apusului. —

In cuvântarea sa la primirea Suveranilor României în Oficiul internaţional al Muncei de pe lângă Societatea Naţiunilor, Albert Thomas, directorul acestui oficiu, unul din străluciţii reprezentanţi ai democraţiei franceze şi universal cunoscut, a spus între altele:

„Ca atâtea alte naţiuni, România a trebuit să pună pe primul plan al preocupărilor sale refacerea sa economică şi financiară şi să amâne punerea în practică a reformelor al căror principiu l-a adoptat.

„Dar guvernul român are un simţ prea larg al realităţilor politice ca să nu fi înţeles că această refacere, ale cărei fericite începuturi le zăreşte, *nu poate să se desăvârşească şi să găsească chezăşia ei decât într'o ordine socială stabilă, adică echitabilă. Şi toţi amicii României sunt avizi de a nota simptomele acestei ordine noui şi mai bune.*

N'am nevoie să zic cu cât interes noi urmărim, în publicaţiunile tânărului minister român al muncei, ale cooperaţiei şi ale asigurărilor sociale, progresele organizaţiei naţionale a muncei; cu câtă atenţie încercăm să degajăm mişcarea organizaţiilor muncitoreşti române dela corporaţie până la sindicat, şi *lenta* evoluţie a legislaţiei care le guvernează. Dar vreau să arăt speranţa cu care aşteptăm rezultatele reformei îndrăzneţe care a dat proprietăţei ţărăneşti baze materiale şi juridice noui; statisticile ne spun că producţia grâului a fost mărită printr'insa. Este cert că siguranţa şi demnitatea muncei ţărăneşti vor fi deasemenea mărite pe urma ei. *Venirea Maiestăţii Voastre ne dă la toţi speranţa că va grăbi, în ţara sa, din toate forţele voinţei sale, stabilirea acelui regim de muncă dreaptă şi umană pe care avem misiunea s'o realizăm în lume"*.

O lămurire asupra Orfelinatului U. F. R.

Ziarul „Carpaţii" publică, în urma unei inspecţii făcute în Orfelinatul Uniunii femeilor române, unele date, despre care trebui să facem următoarele rectificări.

Inainte de toate Orfelinatul, nu este al Reuniunii femeilor române, ci al Federaţiei tuturor Reuniunilor care sub numele de Uniunea femeilor rom., îşi are sediul său la Braşov şi este reprezentată printr'un Comitet de direcţie condus de subsemnata Prezidentă.

Acest imobil, deşi a fost o casă a statului a fost predat Prezidentei în anul 1919 de Consiliul Dirigent, aproape distrus de foştii stăpânitori, în scopul de a-l preface în Orfelinat. Uniunea fem. rom. a investit în anul 1919 un capital considerabil, amenajând acest local ca orfelinat, instalând în mod igenic, odăile cu lavabouri sus şi jos, băile în ambele etaje cu încălzire centrală, spălătorii, bucătărie, ascensoriu şi cu tot mobilierul şi inventarul necesar, din iniţiativă particulară.

Tot din iniţiativa particulară,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

cu toate jertfele posibile, s'a susţinut de Uniune acest Orfelinat deoarece bursele Ocrotirilor au fost până la anul 1923 numai de 3 lei pe zi, ier dela 1923 până în timpul de faţă numai de 5 Lei pe zi, cu toate acestea intreţinerea orfanelor a fost de Lei 11'25 pe zi, deoarece nu sânt în Orfelinat 65 de orfane cum s'a spus, ci numai 53, şi prin urmare 18000 de Lei se repartizează pe acest număr de orfane. In toate Orfelinatele şi şcoli normale se dă câte 10 Lei zilnic.

Toate orfanele au avut cea mai bună îngrijire şi nu sânt de compătimit, nici una nu are conjuctivită, nici boale de piele, sânt curate şi perfect sănătoase şi nu s'au făcut în nici o direcţie economii, după cum voiu dovedi prin cifre, care răspund la actele justificative. In anul de gestiune 1923—24, dela Aprilie s'a cheltuit pe îmbrăcăminte şi pânză, Lei 14610'60 pentru încălţăminte Lei 14170.85 numai pe material pentru că armata ne-a dat lucrători.

Orfanele au fost echipate în August 1923 cu un rând de şorţuri gris; mai au un rând de şorţuri rochi negri; cele dela şcoala profesională au primit uniforme cu bluze albe şi berete. De Crăciun, din stofele dăruite, s'au confecţionat o parte de rochiţe nouă.

Dela Crucea Roşie, din darurile Românilor din America au primit orfanele, câte două rânduri flanele nouă, mai multe perechi ghete nouă; paltoanele confecţionate din aceste daruri.

Orfanele au mai mult cu două rânduri de cămăşi; un rând făcute în acest an.

In Orfelinat, conform Inventarului, după care trebuia să se ia date, sunt 146 cearşafe, care nu trebui să se ţie de paradă pe mese şi paturi.

Aşternutul se întregeşte succesiv în fiecare an. *60 de paturi nouă am primit în anul 1922* prin bunăvoinţa Dnei Olga Sturdza dela Soc. Ocrotirilor. In fiecare an se spală tocul şi se umple din nou.

Astfel vedeţi că nu s'a *găsit*, câteva doamne ca să se ocupe de acest Orfelinat, că este opera lor, făcută cu jertfe şi cu cel mai mare devotament şi este foarte trist, ca cele mai frumoase porniri să se terfelească, căutând pete în soare.

Cu acest fel nu se încurajează publicul a mai da ajutoare, ci se descurajează şi cei ce şi-au consacrat zilele şi nopţile pentru acest scop umanitar şi patriotic.

Nu poate să fie trist un Orfelinat în care se cheltueşte pe lemne într'un an aproape 40000 Lei pe luminat 5596 Lei, pe rechiziţii de şcoală şi lucru de mână 10917 Lei, pe medicamente 5860 Lei, — în plus lefurile de 28540 Lei anual şi o mulţime de reparaturi ale casei, întregirea inventarului şi altele, despre, care ne vom da samă la congres.

Critica făcută de ziarul „Carpaţii" acestei valoroase Instituţiuni din Ardeal, care este persoană morală şi juridică, espusă în mod atât de pătimaş relevând numai scăderi şi doar lauda directoarei, jigneşte adânc văzând cum se onorează de anumite cercuri, munca desinteresată şi laudabilă a unei opere creată în Ardeal înainte de a se fi organizat Soc. Ocrotirea orfanilor de războiu. Prin urmare, nu după spusa corespondentului s'a creat Orfelinatul acesta *„ca să se ofle în treabă doamnele române"* ci după exemplul maicelor şi bunicelor lor, care au fost cele dintâiu ocrotitoare ale orfanilor.

Dovadă. Iată un fragment din ultima scrisoare a dnei Inspectoare General Niculescu; „Primiţi amintirile mele cele mai bune şi admiraţia, pentru arta cu care conduceţi aşa de bine operile caritabile de care vă ocupaţi; impresia bună ce-am avut am esprimat'o dealtfel în referatele mele".

Aceasta critică va fi însă de folos, pentru că vom avea ocazie să cerem satisfacţie dela Congresul nostru, iar Uniunea va lucra şi de aci înainte şi nu va ţine cont de unele critice ale căror rost nu le înţelegem şi nu ştim cu ce scop s'au pus la cale.

Maria B. Baiulescu.

Păţania unui deputat guvernamental

Cetim în „Universul":

D-l dr. St. Bogdan, profesor la şcoala de conductori şi deputat de Ciuc a făcut la Miercurea Ciuc o cooperativă de consum, botezată cu numele său. Din cauza situaţiunii politice locale, care a condus la excluderea d-sale din partidul liberal, populaţia oraşului a început, făţiş, manifestări contra unor parlamentari guvernamentali.

Acum câte-va zile conducătorul cooperativei „Dr. St. Bogdan", a găsit firma ce purta numele deputatului Bogdan, vopsită în negru, iar pe ambele margini ale întrării în magazin, se aflau două mari cruci negre.

Publicul strâns în fata localului a manifestat ostil. Incidentul n'a avut alte urmări.

Firma a fost dată jos, iar crucile rase.

Făptuitorii n'au putut fi descoperiţi cu toate cercetările autorităţilor.

Poşta din Codlea

Primim din partea Direcţiunei generale a Poştelor următoarea adresă, pe care o aducem la cunoştinţa abonaţilor noştri din Codlea.

Domnule director!

In ziarul D-voastră cu No. 12 din 3 Februarie a. c. aţi publicat la pagina 4 coloana 4, o informaţie relativă la modul neregulat cum se face distribuţia ziarului în Comuna Codlea.

Sezizaţi de această informaţiune, am dispus să se facă cercetările necesare, din cari rezultă, că în adevăr magistra poştală din acea comună, în lipsă de mijloace băneşti suficiente, nu a putut angaja un om special pentru distribuirea corespondenţelor, ci avea la dispoziţie o femee, care ocupa şi un alt serviciu în comună.

In urma celor constatate şi în vedere că prin aplicarea noilor salarii, situaţia magistrilor s'a îmbunătăţit simţitor, s'au luat imediat măsuri de îndreptare.

Distribuitoarea neglijentă a fost îndepărtată din serviciu, iar în locul ei, a fost angajat un bărbat, care fiind mai bine plătit şi fiind supus unui control mai stăruitor, sperăm ca pe viitor serviciul să se execute în bune condiţiuni şi să nu mai avem de înregistrat reclamaţiuni.

Din conferinţa d-lui Iuliu Maniu

ţinută Duminecă II Maiu la Institutul social român

— Urmare. —

Concluzii finale.

„In concluzie, cred că rezolvirea problemei minorităţilor trebue să mulţumească de o parte aspiraţiunile juste ale naţiunii române, de altă parte dreptele pretenţiuni ale minorităţilor.

Dacă indiferentismul într'o privinţă ar fi un păcat de moarte, tot astfel intoleranţa şoviniată în altă privinţă ar fi o greşală politică, care desigur s'ar răzbuna. Energia necruţătoare şi consecvenţa de fier pentru reprimarea şi împedecarea tendinţelor de a compromite integritatea teritorială a ţării româneşti or integritatea naţională şi morală tot atât de importantă a sufletului românesc trebue să meargă mână în mână cu spiritul de dreptate şi cu justa apreciere a oamenilor şi a popoarelor cu cari soarta ne-a legat să trăim împreună.

Din cauza unor particulari, cari trădează interesele statului român, nu trebuesc pedepsite minorităţile ca colectivitate.

Trebue aleasă calea ce duce pe terenul larg, care desparte indiferentismul naţional de intoleranţa preocupată.

Ce priveşte organizarea şi conducerea Statului nostru în legătură cu problema minorităţilor, trebue fatal să alegem, între politica de desnaţionalizare forţată a minorităţilor şi între politica de dreptate naţională şi socială.

Poate că se vor găsi, oameni de altfel de bună credinţă, cari vor alege calea dintâiu. Eu cred, însă, alături de toţi aceia cari au contribuit la aducerea hotărârilor dela Alba-Iulia, că o ast-fel de stare politică ar fi asemănătoare politicei economice a acelora, cari vreau să se îmbogăţească cu ori ce mijloace, dar repede; ca o politică economică care în afară că nu este onestă, nici nu duce decât foarte rar şi pe foarte scurtă vreme la bună stare şi respect social.

Cred nestrămutat că singură calea arătată în cele expuse duce la solida întemeiere şi la sigura desvoltare a Statului nostru naţional. Cred cu tot sufletul meu că numai întrunind în ţara noastră un sistem de legalitate, moralitate şi libertate, pentru toţi, va putea să dăinuiască. Numai devenind o caldă ocrotitoare a tuturor libertăţilor şi gândirilor nobile şi a tuturor străduinţelor culturale şi de propăşire umană, ţara noastră va putea avea respectul lumii, autoritatea şi forţa morală trebuitoare pentru a putea rezista în vremuri de restrişte valurilor duşmane, care o înconjoară.

Cred nestrămutat că idealul mare naţional, prin întregirea neamului între hotarele de azi, încă nu este împlinit. Vai de naţiunea, care nu este în stare să-şi fixeze zi de zi, noi şi noi ţinte nobile şi măreţe idealuri, tot mai desăvârşite, demne de frământări, de luptă, de jertfe, de sacrificii şi de martiri!

Viitorul este al unităţilor mari sociale ori economice, fie că ele se numesc State ori confederaţiuni în materie politică, fie corporaţii ori tovărăşii în materie economică. Statul român, mai de vreme ori mai târziu, va trebui să facă parte din o astfel de mare unitate şi rolul lui în această perspectivă va depinde dela modul cum a ştiut să-şi organizeze şi să-şi conducă Statul său până în momentul acelei noi şi mari prefaceri. Dela destoinicia sa de azi şi dela măsura în care va putea să-şi câştige autoritatea şi prestigiul moral, încrederea şi respectul vecinilor săi şi a lumii civilizate — va depinde dacă Statul Român va fi un obiect de târguială ori un factor hotărâtor, dacă va fi un centru al formaţiunii grandiosse ce va să vie, ori îşi va târî viaţa umilită, dacă o va mai avea de pe o zi pe alta, din graţia altora şi servind pe alţii!

Cred şi trebue să creadă întreg neamul românesc în divina chemare a poporului românesc, de a deveni în aceste părţi ale lumii, dealungul Dunării şi la Marea Neagră, centrul de gravitaţiune al unei formaţiuni puternice, mondiale, compusă din state şi popoare libere, singure în stare să asigure în aceste părţi, alături de existenţa naţională a lor, cultura, ordinea şi propăşirea veşnic ascendentă a civilizaţiei omeneşti!

Dar nu mai puţin cred că această chemare nu o poate împlini decât susţinând cu multă înţelepciune şi cu multă abnegare de sine, dar cu tostă hotărârea şi în toate ramurile vieţii de Stat, libertăţile omeneşti, moralitatea, dreptatea socială, şi adevărata democraţie.

Acestea vor fi pentru poporul românesc izvoarele dătătoare de viaţă şi de noui energii la care ei nu trebue să renunţe nici odată".

Precum renaşterea literară, izvorâtă din creerul divin al lui Dante, dăduse un nou avânt întregei literaturi europene şi precum filozofia renaşterei eşită la suprafaţă tot pe pământul străvechi al Italiei, a dat o nouă direcţie gândirii şi cercetărilor filozofice; tot sub cerul senin, ocrotitor al atâtor pasiuni şi frământări nobile ale Italiei s'a născut şi noua gândire şi concepţiune politică, care rând pe rând a zdrobit creaţiunile vremelnice ale războaielor cuceritoare şi ale formaţiunilor imperialiste eşite din voinţe individuale, iar nu din firea lucrurilor pământeşti.

Ideea naţională, idealul unităţii naţionale, care a avut norocul să găsească leagănul casa de ocrotire al Piemontului şi geniul conducător al lui Cavour, a cucerit inimile şi minţile celor asupriţi şi a zdrobit prejudecăţile interesate ale lumii învechite. N'a putut să reziste nici feudalismul austriac, nici imperialismul german, nici semitocratismul ţarist şi nici dominaţiunea de rasă şi de clasă maghiară mersului triumfător al acelei dreptăţi eterne, care se numeşte unitate naţională. Ea este cea mai perfectă organizaţie omenească, pentru că are la baza sa de o parte unitatea limbii, obiceiurilor, gândirii, tradiţiei şi aspiraţiunilor, cari caracterizează şi constitue în mod firesc o naţiune şi cea mai perfectă organizaţie politică, care se numeşte Stat.

Indreptăţirea formaţiunilor de State naţionale, cari înfăptuesc unităţile naţionale, se bazează pe consideraţiunea filozofică, mai întemeiată după părerea mea, că menirea popoarelor este să contribue în mod propriu cu însuşirile lor specifice la civilizaţia omenească, afirmându-şi şi asigurându-şi totodată existenţa lor, la care au drept necontestat. Aşa fiind, păstrarea şi desvoltarea acestor însuşiri specifice este nu numai un drept, ci totodată o datorie faţă de civilizaţia omenească.

Ultimul rezultat al civilizaţiei omeneşti este desăvârşirea organizaţiilor umane. Progresul civilizaţiei omeneşti s'ar putea mai bine înfăţişa printr'un grafic, care ar reprezenta desvoltarea treptată a organizaţiilor omeneşti dela familiile şi triburile primitive până la gigantica organizaţie de Stat a Franţei ori a Angliei, care prin o trăsătură de pană şi într'o singură clipă pune în mişcare milioanele de baionete pentru apărarea patrimoniului naţional şi a civilizaţiei omeneşti De această organizaţie grandioasă, care se numeşte Stat are lipsă fie-care popor ca în ea şi prin ea să-şi poată perfecţiona însuşirile specifice naţionale şi să şi-le apere în caz de nevoie.

Ajuns la acest rezultat al civilizaţiei omeneşti, lumea gânditoare a trebuit să se izbească de realitatea că migraţiunea popoarelor şi stăpânirile străine au lăsat urme însemnate, şi că în corpul mare naţional autohton au rămas insule de popoare şi uneori masse întregi populare, cari nu pot fi nesocotite şi cari în baza aceluiaşi drept etern la existenţă şi desăvârşirea însuşirilor lor specifice cer viaţă, libertate şi propăşire.

Din această perpetuă emulaţie şi luptă pentru existenţă s'a născut problema minorităţilor de rasă, limbă sau religie, şi din relativitatea forţelor a răsărit ideea apărării minorităţilor şi naţiunilor mici, avizate la această apărare.

Din războiul mondial nu s'a născut numai triumful ideii naţionale şi înfăptuirea Statelor naţionale, ci şi concepţia, că în locul suveranităţii rigide a naţiunilor trebue să se înfăptuiască frăţietatea naţiunilor, ca o fază mai înaltă şi mai desăvârşită a raporturilor omeneşti.

Intre indivizii în starea primitivă, aproape sălbatecă a omenirii era cel mai tare la largul său. Civilizaţia omenească a adus cu sine scutul dreptului pentru cel mai slab. Tot asemenea în raportul de convieţuire al Statelor şi al neamurilor în starea mai înaintată de civilizaţie omenească, Statele şi în sânul acestora minorităţile sunt puse sub scutul dreptului, ca astfel în scara nesfârşită a relativităţii forţelor, fie-care să aibă adăpost în conştiinţa umanităţii ridicate la rangul unei instituţiuni internaţionale, prin Liga Naţiunilor.

— Va urma. —

Bibliografii

A apărut în editura „Cartea Românească":

„Oameni din lună" de M. Sadoveanu. Preţul 28 lei.

„Mic dicţionar portativ: român-francez şi francez-român" de C. Şăineanu. Preţul 75 lei.

„Poemele singurătăţei. Candele stinse. Lebedele sacre" de Victor Eftimiu. Preţul 55 Lei.

De vânzare la principalele librării din ţară.

Saxoxia 2521.

Marfa mea e cea mai bună!

Spune ori cine . . . . Nu vă lăsaţi însă convinşi de aceste vorbe goale! . . . . . Incredeţi-vă numai în bunul gust al gospodinelor, cari nu's în curat numai de eri, că adausul la Cafea „FRANCK"*) trebue trecut :·: în rândul întâi, pentru preţioasele-i particularităţi. :·:

*) cu morişca de cafea. 508 1—1

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Reprezentaţia şcoalei „Domniţa Florica“

Se cere multă îndrăsneală, nu din partea unei şcoale ci din partea ori-căror diletanţi în ale artei dramatice, să se prezinte într'un oraş ca Braşovul cu *„Trandafirii roşii“*, jucată aici de însuşi autorul piesei, de d-l Zah. Bârsan.

Şi îndrăsneala e potenţată când piesa — *cu atâtea roluri de bărbaţi* — se înfăţişează din partea unei scoale de fete, *fără concursul ur'unui bărbat.*

Indrăsneala aceasta a avut-o „Şcoala normală pentru pregătirea conducătoarelor de grădini de copii“. Şi cei care au asistat la reprezentaţia de Sâmbătă după masă (17 l. c.) s'au putut încredinţa, că îndrăsneala a fost îndreptăţită.

Cu interprete ca d-şoarele: *Jurturescu* (în rolul Zefirului) şi *Vinca* (în rolul Impăratului) nu ne mirăm că această reprezentaţie s'a ridicat mult deasupra reprezentanţiilor obicinuite şcolăreşti.

Şi ca montare şi ca interpretare — trecând peste unele defecte, inerente reprezentării oricărei piese de felul şi calibrul Trandafirilor roşii, de către *eleve*, dintre care unele n'au mai stat în lumina rampei — reprezentaţia de Sâmbătă face cinste şcoalei norm. „Domniţa Florica“.

Şi cei mai sceptici de reuşita piesei, după reprezentaţie, n'au avut decât cuvinte de laudă.

Şi dacă vocile femeieşti contrastau adeseori cu bărbile albe, această contrastare, în urma felului mulţumitor cum au fost, în genere, interpretate rolurile, n'au distrus iluzia pe care trebuie să ţi-o dea teatrul.

Căci, în caz contrar, întreaga sală ar fi isbucnit în hohote ca'n faţa ridicolului.

Şi n'am auzit pe nimenea râzând.

Din contră, mulţi trăgeau la îndoială că bătrâni de pe scenă ar fi fete. Cea mai bună dovadă că afirmaţia mea corespunde realităţii.

D-na directoară *Maria Popescu-Bogdan*, d-na profesoară *Iuliu*, care are partea leului în reuşita reprezentaţiei şi d-na *Alexandrescu*, care a pregătit şi condus frumoasele coruri din partea primă a programului, — pot fi mândre de succesul obţinut.

Astfel de reprezentaţii sunt totdeauna binevenite, fiind-că nu le regretă nimeni. Dimpotrivă.

*

Rolurile au fost repartizate în felul următor:

Liana, d-şoara F. Stănculescu.
Val Voevod, d-şoara V. Crişan.
Moş amurg, d-şoara C. Pecea.
Păclă, d-şoara V. Schwartz.
Promoroacă, d-şoara M. Albu.
Pajul, d-şoara S. Banciu.
Oşteanul, d-şoara V. Tocitu.
Peznicul, d-şoara V. Stângu.
Lăcrămioara, d-şoara M. Ciucur.
Zora, d-şoara E. Juga.
Alina, d-şoara M. Pincu.
Crina, d-şoara L. Turdean.
Salba, d-şoara M. Mănescu.
Roua, d-şoara O. Palade.
Doica, d-şoara G. Dascăl.

St.

Ştiri din Maramureş

Din raportul d-lui admin. fin. Emil Theodoru reţin informaţia că după lege numărul brevetelor de cârciume este 293 şi de fapt s'au eliberat şi sunt 553 brevete. In decurs de 8 luni, în urma propagandei s'au retras efectiv 5 brevete, 76 sunt în curs de-a se revoca dacă studiul actelor va permite operaţia. Restul de 179 cârciume ilegale — vor primi consfinţirea legală prin „liberali“. In ţara lui Stern Fişu, unde Urdea şi Péter sunt dictatorii situaţiei, nu se poate altfel.

— Din raportul d-lui revizor şcolar Dudicescu aflăm, că comitetele şcolare nu-şi primesc cele 14% din buget dela secretarii comunali, cari înţeleg a se desinteresa ca în ţara Tungozilor de învăţământ. Prefectura constată şi tace: de ce să atace tradiţia analfabeţilor?

— Judeţul a primit din creditul zootehnic 5 milioane lei pentru importul de tauri, berbeci şi vieri. Pentru şcoli nu s'a cerut nici un ban — fapt semnificativ pentru mentalitatea conducătorilor noştri.

— In Sighet, oraş cu 11 porţi de triumf, s'au sporit câinii vagabonzi în aşa măsură, că într'o săptămână au fost transportaţi 16 cetăţeni muşcaţi, la institutul Pasteur din Cluj.

S'a cerut stârpirea câinilor.

— La serbările „Astrei“ din 31 Mai, la Bucureşti, vor merge 10 dansatori sub conducerea părintelui Ion Bârlea, cari vor reprezenta portul din Borşa, Iza, Valea Vişăului, Mara şi Sapânţa în cadrul şezătoarei aranjate de d-l T. Brediceanu.

— *In 19 Aprilie a. c. s'a organizat comitetul partidului naţional, alegând în adunarea sa 15 membri în Comitetul judeţean. Ca preşedinte a fost ales păr. I. Bârlea, vicepreşedinte dr. G. Luga şi secretar dr. Tiberiu Chiş. S'a decis ţinerea mai multor adunări poporale pe circumscripţii. D-lui Iuliu Maniu i s'a trimis o telegramă de aderenţă. Sperăm să auzim frumoase lucruri pe terenul organizaţiei politice.*

— Despărţământul Vişău al „Astrei“ cu concursul „Armoniei“ din Sighet a aranjat în 29 April, în Vişăul de sus, în folosul cesinei, un succes concert urmat de bal.

— In 28 Aprilie inteligenţa din Berbeşti s'a adunat la un concert bine reuşit şi un bal animat.

— Pentru combaterea alcoolismului, d-l vicar Ilarie Borog, care este şi un distins pedagog, pregăteşte un circular, prin care interzice preoţilor participarea la mese şi pomene unde de se servesc beuturi. Foarte bine.

Coresp.

La Băile Tuşnad este vacant postul unui director. Ofertele cu pretenţiunile se vor înainta Administraţiei „Gazetei Transilvaniei“ Braşov, Piaţa Libertăţei. 1—0

Un interview al Maj. Sale Reginei

Intr'un lung interview acordat redactorului ziarului englez „Daily Mirror“, regina Maria şi-a exprimat opiniile personale asupra unor chestiuni de mare şi mai mică importanţă:

„Toaleta, a zis ea, merită să joace un rol imens în viaţa femeilor. E expresia însăşi a femeii. Unele femei se mulţumesc să se îmbrace după modă. Eu nu cumpăr nici odată decât ceeace poate să mă înfrumseţeze. Totuşi, n-aşi vrea să nu urmez moda“.

Regina Maria a asigurat că nu este mirată de a găsi un guvern democratic în ţara sa de origină.

— Poporul, a zis ea, adoră dinastia şi nimeni n'ar vrea să se întoarcă la vremea când un om poseda tot şi când ceilalţi oameni mureau de foame. Trebuie să ne ocupăm de nevoile masselor, dar un stăpân este necesar. Toate fiinţele omeneşti au nevoie să respecte pe cineva şi cum o zic ades în faţa americanilor, de ce s'ar scoate pălăria înaintea unui preşedinte şi nu înaintea unui rege? Acesta din urmă este desigur mai pitoresc decât cel dintâi“.

Regina a mărturisit:

— Ador să fiu regină, căci asta îmi permite să fac plăcere altora. Nu se va feri nimeni răsturnând ordinea stabilită. Revoluţia rusă a început pentru muncitor, care şi-a zis: „Nu pot sa fiu stăpân şi eu?“ Găsesc lumea actuală foarte interesantă, dacă nu e totdeauna tocmai liniştitoare“.

Regina a vorbit de jurnalul ei pe care nimeni nu-l cunoaşte încă. Intrebată dacă-l va publica vre-odată regina a dat din cap zicând:

— Dacă într'o zi aş fi complect ruinată, cine ştie? Mulţi ar vrea ca să-l public, dar e prea intim şi în genul acesta găsesc că s'a mers prea departe. Ideia mea este ca să-l las ţărei mele, după moartea mea (când nimeni nu va mai putea să-mi facă reproşuri), şi a-şi vrea ca să-mi fie vândut aceluia care va oferi mai mult pentru a veni în ajutorul operei mele favorite“.

Vorbind de copiii ei, regina a declarat:

— Niciodată nu mi voi sacrifica copiii. Ei se vor căsători cu aceia pe cari-i vor alege“.

SPORTIVE

Faţă de declaraţiunea Clubului sportiv „Olympia“ Braşov, subcomisiunea de Football asoc. a dat următorul comunicat:

„Cu referire la declaraţiunea „Olympiei“ publicată în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 47 din 9 Mai precum şi în toate ziarele din localitate, care declaraţiune are menirea să arete publicului sportiv, că în activitatea noastră am fi condus de oarecare partialitate pentru sau în contra vreunui club sportiv, declarăm, că respingem în modul cel mai energic această bănuială, iar asemenea declaraţiuni nu ne vor împiedeca nici în viitor să menţinem principiul nostru, că sportul trebue să ne înobileze şi nu să ne învrăjbească“.

Subcomisiunea de Football asociaţie

I. Tompos (ss) preşedinte — *D. Navrea* (ss) secretar

In numărul viitor despre rezultatele concursurilor atletice. — N. R.

De vanzare Una garnitură pentru odaie de dormit, cu două paturi de copii, o masă şi un divan pentru prânzitor, un dulap de bucătărie şi alte obiecte.

A se adresa: Şirul Spitalului No 12, etaj I, (în dosul casei Adler). 523 1—1

Aplicarna legei pentru constatarea naţionalităţei.

Guvernul a fost informat că unele autorităţi, în executarea legei şi regulamentului pentru constatarea naţionalităţii române, obligă pe cei interesaţi să se prezinte spre a face cerere de înscriere în listele pregătitoare, impunându-le chiar cumpărarea imprimatelor pe care să-şi facă asemenea cereri.

Regulamentul şi instrucţiunile trimise organelor administrative însărcinate cu aplicarea acestei legi prevăd categoric, că autorităţile comunale sunt datoare, să înscrie din oficiu în liste, pe toţi cei cari intră în vre-una din categoriile art. 2. utilizând actele, registrele primăriilor şi informaţiile ce pot dobândi dela alte autorităţi. Cei interesaţi nu pot fi chemaţi şi ascultaţi decât atunci când au făcut cereri de înscriere, rectificare sau ştergeri din liste.

Imprimatele necesare comunelor pentru îndeplinirea acestor lucrări vor fi procurate de autorităţile comunale.

Dacă părţile interesate voesc să se servească de imprimate pentru formularea acestor reclamaţiuni, comunele nu trebue să le procure nici gratuit, nici cu plată asemenea imprimate.

Ca complectare a ordinelor privitoare la legea pentru constatarea naţionalităţii, ministerul de interne a făcut cunoscut autorităţilor în drept că în liste vor fi trecuţi toţi cei prevăzuţi în art. 2 din regulament, deci şi funcţionarii şi ofiţerii şi gradele inferioare angajaţi în armată, cari întrunesc condiţiile prevăzute de acel articol.

Militarii aflaţi sub arme, adică soldaţii şi gradele inferioare în termen, vor fi trecuţi în listele unde au indigenatul, ei fiind consideraţi ca prezenţi în acele localităţi.

Nu vor fi trecuţi în liste funcţionarii şi ofiţerii originari din vechiul regat, aceştia având dela naştere cetăţenia română.

Aviz

Adunarea generală a parohiei române unite se va ţinea Duminecă în 25 Mai a. c. la ora 11 dimineaţa în capela-bisericii Buneivestiri din Braşov, Str. Lungă No. 111, cu ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Alegerea unui notar şi a 2 verificatori.
3. Raportul reprezentanţii parohiale.
4. Publicarea raţiunilor bis. pe 1923 şi stabilirea budgetului pe anul 1924.
5. Eventuale propuneri şi închiderea adunării.

Toţi iubiţii noştri parohieni sunt invitaţi a lua parte la această adunare.

Braşov, la 18 Mai 1924.

Mihail Hodârnău,
protopop-preşedinte.

Vânzători specialişti manufactură şi coloniale, caută *Cooperativa* **„TRICOLORUL“** *din staţiunea climaterică Buşteni, judeţul Prahova.*

Se preferă buni aranjatori de vitrină şi interior, cari vorbesc pe lângă limba română şi germană sau ungară. 447 1—3

O orchestră nouă în Braşov

La *Restaurantul Transilvania* avem o nouă orchestră condusă de cunoscutul maistru de violină Costică Dumitrescu, — orchestră binecunoscută în oraşele mari germane şi una din cele mai bune — în genul ei — din ţară.

Conducătorul acestei bine închegate orchestre este absolvent al Conservatorului din Bucureşti, complectându-şi apoi studiile în streinătate.

Duminecă seara a fost serata muzicală de cunoştinţă. Publicul a salutat cu aplauze executarea ariilor clasice şi naţionale.

Felicităm pe patronul restaurantului pentru alegerea sa şi pentru caracterul românesc ce-a dat localului unde, prea destul, s'au auzit ariile ungureşti până chiar anul trecut.

Era vremea să vină şi o orchestră bună românească în Braşov.

No. 8517—1924.
Cons. oraş.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţă că târgul săptămânal în Braşov, din cauza serbătoarei în loc de Vineri, se va ţine Joi în 22 Mai 1924.

Braşov, în 14 Mai 1924.

520 2—2 *Consiliul oraşenesc.*

No. 8653—1924.
Cons. oraş.

Publicaţiune.

Se aduce aminte locuitorilor spre conformare întocmai, că hotărîrea din 25 Maiu 1923 No. 9712—1924, publicată în ziarele din localitate prin care s'a oprit ţinerea maialurilor: ale şcolilor şi societăţilor precum şi a jocurilor de fotball pe terenul de păşunit din valea Răcădăului se menţine şi pe anul acesta.

Contravenienţii se vor pedepsi.

Braşov, în 16 Mai 1924.

525 1—1 *Consiliul oraşenesc.*

De vânzare casă cu grădină din Str. Pajişte (B) No. 3, cu două întrări. Informaţiuni la Ioan Bărbier, cârciumar. Braşov, Str. Pajişte (A) No. 1. 496 4—6

Se primesc ceasuri pentru reparat la firma H. Ostersetzer, Târgul grâului 9. 475 5—0

Toc şi talpă de cauciuc
BERSON
să puneţi cismarul pe ghetele Dv. căci economisiţi nu numai bani, dar veţi menaja atât picioarele cât şi ghetele Dv.
Lloyd 2796.

Saxonia No. 2578.

P. CHRISTIANI

Stabiliment de văpsitorie şi curăţire chimică:

COSTUME. COVOARE.

Stofe de lână şi bumbac. Haine de doliu se confecţionează în 24 ore.

STR. MIHAIL WEISS 1.

516 2—5

Rador No. 1252.

CUM NE CURATIM SANGELE SI NE INTARIM TRUPUL
BROSURA F. INTERESANTA. NU TREBUIE SA LIPSEASCA DIN NICI O CASA. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO
CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM SI GUTTA
BROSURA F. INTERESANTA. NU TREBUIE SA LIPSEASCA DIN NICI O CASA. GRATUIT CONTRA SUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO
CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

386 11—12

ULTIMA ORA

Românii față de noua lege de imigrare americană

Noua lege de imigrare în Statele-Unite restrânge la 631 numărul imigranților români pe fiecare an. In acest număr intră preoții, artiștii, profesorii, studenții și soțiile cetățenilor americani de origină români.

Prin acest fel de-a limita numărul imigranților, cei din România nu se vor mai putea duce de loc în Statele Unite, deoarece și azi se liberează pașapoarte românești fiilor altor neamuri. Românii vor sta deci acasă.

Epidemia de tifos exantematic în județul Făgăraș

In județul cu știitorii de carte cei mai mulți, a izbucnit totuși boala mizeriei și a inculturei: tifosul exantematic.

Comunele Șona, Gridu, Mândra, Șercaia și Părău sânt contaminate de boala aceasta rea, care a luat aci formă de epidemie.

In comuna Șona au murit 14 locuitori în câte-va zile.

S'au luat măsuri sanitare riguroase.

E curios cum s'a putut încuiba în comune pe care le știam altădată atât de bogate și curate, o boală care decimă numai în localitățile unde mizeria și murdăria domnește. Se știe că boala se propagă prin insectele parazitare (păduchi).

Curățenia este mijlocul prin care ne ferim de această molimă.

Un fost ministru în guvernul Brătianu contrabandist.

Ziarul „România" publică interesante amănunte despre fapta recentă a unui fost ministru și actual deputat liberal.

E vorba de fostul ministru de justiție, J. Th. Florescu. Dsa, întorcându-se din streinătate i s'a cerut la frontieră de către un funcționar vamal să-și supue cuferele la control. Tare însă pe înalta sa situație și reputație în partid, fostul ministru și-a luat refugiul la amenințări și teroare, reușindu-i astfel să-și salveze bagajele de control.

Sosit însă la București, îi apare un alt funcționar de vamă — biroul de vamă dela frontieră avizase cazul telefonic la București — și-i cere dlui Florescu să execute ordinul pe care nu-l executase la frontieră.

Toate răzoielile exministrului au rămas zadarnice. Funcționarul și-a făcut datoria și în urma controlului a aflat în cuferele dlui fost ministru de justiție o cantitate de mătase, după care a fost taxat la plătirea sumei de 120.000 Lei.

Atâta cazul.

Din fotoliul ministerial se știe că dl Florescu n-a fost coborât pe motiv de incorectitudine ci pentru împăcarea ambițiilor anumitor persoane din partid.

Până în ultimul moment presa liberală i-a adus elogii ca unui model de pricepere *și împărțitor* de dreptate.

Iar cazul de mai sus descopere într'un mod atât de rușinos goliciunea ascunsă sub laudele și elogiile liberale. Un fost ministru să fie prins cu astfel de fapte, pentru cari alți indivizi, muritori de rând, făceau poate cunoștință și cu pușcăria.

Ne vine și greu să mai continuăm cu comentarea faptului.

Știm însă că dl J. Th. Florescu pe lângă că e fost ministru, mai figurează încă ca deputat în parlament. Ce vor zice cetățenii cercului dsale electoral când vor auzi despre isprava celui impus de guvern să le reprezinte nevoile în Parlament?

Cufăr cu mătase de contrabandă în mână de parlamentar! Prea e prea!

O crede asta șeful partidului din care face parte fostul ministru de justiție?!

Ori între contrabandă și furt de urne este o legătură care acopere incompatibilitatea cazului!!

Numai acesta ar putea fi motivul pe baza căruia ar putea rămâne isprava dlui J. Th. Florescu fără alte consecințe.

———

Aviz. Prin aceasta încunoștințăm pe domnii membrii ai „Asociațiunii", că trecând terminul de 6 Mai n., fixat cu circulara noastră din Aprilie (Nr 583/924), pentru înscrierea la festivitățile dela București, Vălenii de Munte și Breaza, listele participanților s'au încheiat și că nu mai putem da ascultare eventualelor dorințe de a participa. — Sibiu, 16 Mai n. 1924. Biroul central al „Asociațiunii".

———

INFORMAȚIUNI

Coloniștii de graniță. — O delegație a comunei Șișești s'a prezentat consilierului agricol Teodoriu, arătându-i că circa 100 de familii ale acestei comune cer să fie împroprietărite pe câmpul de lângă comuna Berveni, lângă frontiera ungurească. Se obligă că încă în cursul acestei veri se vor muta pe loturile ce le vor primi și vor înființa acolo o nouă comună, al cărei nume cer să fie: *„Urmașii lui Lucaci"*. (După numele părintelui Lucaci care, se știe, era din Șișești).

Motivul pentru care aceste familii cer să fie colonizate, este lipsa de pământ la Șișești, unde aproape 2000 de suflete trăiesc cu abia 300 jugăre de pământ.

*

O groaznică explozie, care a făcut șase victime, s'a întâmplat alaltaeri în Caransebeș în următoarele împrejurări: Industria forestieră Barlo Armeris folosește în Caransebeșul-Nou 300 muncitori pentru exploatarea pădurei și a ferestraelor. Pentru acești lucrători, direcția, voind să procure apă bună, a dispus facerea unei fântâni arteziene. Lucrările de sondaj mergeau, de un an de zile, foarte încet, terenul fiind stâncos. Din această pricină conducătorul acestor operațiuni Armin Kammerman voia ca printr'o explozie cu dinamită să accelereze lucrările de săpătură în piatră. După ce așeză dinamita între stânci, el aprinse fitilul care însă fiind prea scurt se consumă, flacăra atingând explosivul, înainte ca cei de față să fi avut timpul material să fugă din apropierea locului supus exploziei.

Armin Kammermann a fost rupt în bucăți; au mai fost omorâți directorul întreprinderei forestiere Teodor Sancovici, lăcătușul Francisc Vonenger și lucrătorii Martin Homat, Ioan Covaciu și Nicolae Ștefănică. Lucrătorului Ștefan Tobozi, explozia i-a rupt un picior.

*

Inundații. Din Galați se anunță că apele Dunării s'au revărsat cauzând mari pagube. Au fost inundate comunele Brătianu, Lunvarița, Satul-nou, Măcin ș. a. O mulțime de case au fost distruse și vite înecate.

Deasemenea Siretul amenință, în urma creșterei apei, linia ferată între Brăila și Galați.

Brateșul, în urma ruperii digului, amenință noua linie ferată la Berești.

•

In urma epidemiei de porci care bântue cu furie în comitatul Târnava-mică, au fost oprite toate târgurile în acest județ.

Parlamentarii Partidului național român sânt **convocați pentru mâine Miercuri la o consfătuire în localul clubului din Calea Victoriei.**

*

Echipa noastră de football la olimpiada din Paris. Contrar știrilor alarmante, că echipa noastră de foot-bal nu va pleca la Paris, din lipsă de fonduri, jucătorii olimpiști au fost chemați urgent la București, iar echipa și-a luat deja drumul spre Paris. După programul stabilit, echipa noastră va juca la Bratislava un match de football cu echipa reprezentativă a Uniunii Ungare de Football din Cehoslovacia, iar de acolo, după ce va juca alt match cu echipa reprezentativă austriacă la Viena, echipa noastră își va continua drumul la Paris. In echipa reprezentativă a fost luat în ultimul moment jucătorul Oky Tritsch din Brasovia, astfel, că după reîntoarcere va putea servi cu multe indrumări în ceeace privește desvoltarea sportului în Brașov.

*

Cartelul fabricanților de bere din Ardeal a urcat prețul berii. De alaltăeri începând, o sticlă de bere costă 12 lei, țapul de bere albă 6 lei și 50 bani, neagră 7 lei, Haba de bere costă 10.50 lei.

*

Conferința d-lui Aristid Blank care n'a putut fi ținută la Institutul social din București (impiedicată prin manifestații violente de către un grup de studenți) a apărut în broșură.

Soluțiunile crizei valutare românești ar fi, după d-l Blank, într'un împrumut de 800 milioane aur (stoc metalic) pe care s'ar baza emisiunea Băncei Naționale, reorganizată ca să preschimbe gunoiul de bancnote de azi, și pe alt împrumut de 500 milioane lei aur cu cari Statul să-și repare căile ferate.

Imprumuturile s'ar garanta și plăti prin concesiuni de terenuri petrolifere cari azi nu sânt puse în valoare.

*

Teatru la Făgăraș. Sâmbătă 24 Maiu a. c. se va juca la Făgăraș de către d ni și d-ne din societatea Brașovului „O scrisoare pierdută" Comedie în 4 acte de I. L. Caragiale.

Reprezentația se dă în folosul unei biblioteci populare înființată din inițiativa d-lui g-ral A. Butunoiu.

*

Cetiți și răspândiți:

„Gazeta Transilvaniei"

cel mai vechi ziar românesc

Locale

Vineri fiind serbătoare oficială, 10 Mai st. v., ziarul nostru nu ar putea să apară Sâmbătă, atelierul tipografic fiind închis în acea zi.

Ca să înlăturăm această eventualitate, numărul care apare Joi a fost suspendat, rămânând să apărem Sâmbătă în 6 pagini.

*

Absolvenții din anul 1914 ai liceului „Andrei Saguna" din Brașov sunt rugați să-și trimeată de urgență adresele și orice deziderate ar avea în vederea întâlnirei colegiale, ce trebue să aibă loc odată cu încheierea festivă a anului școlar curent. Adresele se vor trimite prof. Gh. Popa Str. Prundului 39 sau direcțiunei liceului. Ziarele sunt rugate să reproducă acest anunț.

*

Aviz. Se aduce prin aceasta din nou la cunoștința domnilor funcționari membrii ai societății de consum „Unirea" cumcă ultima zi de plată a cvotelor va fi *Duminecă 25 Maiu* a. c. la oarele 9—11 a. m. în localul Secției militare orășenești (Primărie) Brașov. Rugăm pe cei îndreptățiți a se prezenta cât mai punctual pentru a-și ridica suma cvotelor plătite la societate, fiind aceasta ultima zi de plată. — Comisia de lichidare a societății funcționarilor *„Unirea"* din Brașov.

•

Furnizare de pietriș. In zilele de 21 și 22 Mai a. c. ora 11 a. m. se va ține licitație publică la serviciul de poduri și șosele al județului Brașov pentru aprovizionarea de piatră spartă și pietriș necesare pe șoselele naționale din județul Brașov. Condițiunile mai deaproape se pot vedea la Camera de comerț și industrie, precum și la serviciul de poduri și șosele.

*

Coprol este purgativul cel mai plăcut în ciocolada cea mai fină.

Se găsește la toate farmaciile.
6—0

•

Purgativul ideal este KOPROL are efect sigur și fără durere.

Se găsește la Farmacii.
6—0

•

Ciorapi de dame cu prețul cel mai eftin la **Francisc Gross.**
364 4—0 Saxonia No. 2278

•

De arândat pământuri de arat. Strada Lungă 105. 458 5—0

De vânzare casa din Strada de mijloc No. 114. 457 5—0

Pianista Voileanu la Brașov

La concertul simfonic, pe care-l dă Societatea filarmonică din Brașov Sâmbătă în 24 l. c., își va da prețiosul concurs și distinsa noastră pianistă, d-șoara *Ana Voileanu*, profesoară la Conservatorul din Cluj.

Faptul acesta constituie pentru noi Românii Brașoveni un eveniment muzical de primul rang, fiind-că d-șoara Voileanu, care și-a completat studiile la Viena și Berlin, a devenit una din cele mai distinse artiste ale țării românești. La timpul său presa germană i-a adus cele mai frumoase elogii, clasând-o între primele pianiste ale lumii.

E de datoria Românilor Brașoveni, ca să ne arătăm recunoștința noastră față de d-șoara Voileanu, care ne face atâta cinste neamului, prezentându-ne la concertul de Sâmbătă și sărbătorind-o cum se cuvine.

LA RESTAURANTUL TRANSILVANIA

IN SESONUL DE VARĂ

ORCHESTRA COSTICA DUMITRESCU

Cunoscută în țară și în centrele mari europene.

— Orchestră clasică și națională, de primul rang —

Concertează zilnic dela 12—2 d. a.

:-: și seara dela 7—1 noaptea. :-: 524 1—3

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU: BRANISCE & COMP. BRAȘOV. Redactor responzabil: IOAN BROTEA